

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

Εορτάζει στις 12 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Ο θαυματουργός καν τέθνηκε Σπυρίδων,

Του θαυματουργείν ουκ έληξεν εισέτι.

Αμφί δωδεκάτην Σπυρίδων βίοτον λίπε τόνδε.

Βιογραφία

Ο Άγιος Σπυρίδων γεννήθηκε το 270 μ.Χ. στο τώρα κατεχόμενο χωριό Άσσια (Άσκια) της Κύπρου (και όχι στην Τριμυθούντα – σημερινή Τρεμετουσιά – όπως γράφουν πολλοί) από οικογένεια βοσκών, που ήταν κάπως εύπορη. Αν και μορφώθηκε αρκετά δεν άλλαξε επάγγελμα. Συνέχισε και αυτός να είναι βοσκός.

Σαν χαρακτήρας, ο Άγιος, ήταν απλός, αγαθός, γεμάτος αγάπη για τον πλησίον του. Τις Κυριακές και τις γιορτές, συχνά έπαιρνε τους βοσκούς και τους οδηγούσε στους ιερούς ναούς, και κατόπιν τους εξηγούσε την ευαγγελική ή την αποστολική περικοπή. Ο Θεός τον ευλόγησε να γίνεται συχνά προστάτης χήρων και ορφανών.

Νυμφεύθηκε ευσεβή σύζυγο και απέκτησε μια κόρη, την Ειρήνη. Γρήγορα, όμως, η σύζυγός του πέθανε. Για να επουλώσει το τραύμα του ο Σπυρίδων αφοσιώθηκε ακόμα περισσότερο στη διδασχή του θείου λόγου.

Μετά από πολλές πιέσεις, χειροτονήθηκε ιερέας. Και πράγματι, υπήρξε αληθινός ιερέας του Ευαγγελίου, έτσι όπως τον θέλει ο θείος Παύλος: «Ανεπίληπτον, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλόξενον, διδακτικόν, τέκνα έχοντα εν υποταγή μετά πάσης σεμνότητας» (Α΄ προς Τιμόθεον γ΄ 2-7). Δηλαδή ακατηγόρητο, προσεκτικό, εγκρατή, σεμνό, φιλόξενο, διδακτικό, και να έχει παιδιά που να υποτάσσονται με κάθε σεμνότητα. Έτσι και ο Σπυρίδων, τόσο σωστός υπήρξε σαν ιερέας, ώστε όταν χήρεψε η επισκοπή Τριμυθούντος στην Κύπρο, δια βοής λαός και κλήρος τον εξέλεξαν επίσκοπο.

Από τη θέση αυτή ο Σπυρίδων προχώρησε τόσο που στην αρετή, ώστε τον αξίωσε ο Θεός να κάνει πολλά θαύματα.

Να σημειώσουμε εδώ ότι ο Άγιος Σπυρίδων με το κύρος της αγίας και ηθικής ζωής του στην Α΄ Οικουμενική σύνοδο, που έγινε στη Νίκαια της Βιθυνίας (Μικρά Ασία) και στην οποία συμμετείχε, κατατρόπωσε τους Αρειανούς και αναδείχτηκε από τους λαμπρούς υπερασπιστές της Ορθόδοξης πίστης. Μάλιστα, όπως αναφέρει η παράδοση, αφού μίλησε για λίγο, κατόπιν έκανε το σημείο του Σταυρού και με το αριστερό χέρι, που κρατούσε ένα κεραμίδι, εις τύπον της Αγίας Τριάδος είπε: «Εις το όνομα του Πατρός» και έκανε να φανεί προς τα επάνω απ' το κεραμίδι φωτιά, δια της οποίας είχε ψηθεί αυτό. Όταν δε είπε: «Και του Υιού», έρρευσε κάτω νερό, δια του οποίου ζυμώθηκε το χώμα του κεραμιδιού. Και όταν πρόσθεσε: «Και του Αγίου Πνεύματος» έδειξε μέσα στη χούφτα του μόνο το χώμα που απέμεινε.

Ο Άγιος Σπυρίδων κοιμήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου του 350 μ.Χ.

Τα 648 μ.χ. η Κύπρος αντιμετώπιζε μεγάλες επιδρομές από τους Σαρακηνούς και το λείψανο μεταφέρθηκε στην Κωνσταντινούπολη από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό. Τοποθετήθηκε στον Ναό των Αγίων Αποστόλων μαζί με το λείψανο της Αυγούστας Θεοδώρας (βλέπε 11 Φεβρουαρίου). Παρέμεινε στην βασιλίδα των πόλεων μέχρις ότου ο ιερέας Γρηγόριος Πολύευκτος λίγες μέρες πριν την πτώση πήρε τα δύο λείψανα και τα μετέφερε μέσω Σερβίας, Θράκης και Μακεδονίας στη Παραμυθιά της Ηπείρου. Τρία χρόνια περιπλανήθηκε από τόπο σε τόπο μέχρις ότου φτάσει στην Κέρκυρα. Όλο αυτό το διάστημα είχε τοποθετήσει τα λείψανα σε σακιά με άχυρα και όποιος τον ρωτούσε τους έλεγε πως είναι τροφή για το υποζύγιό του. Το 1456 μ.Χ. έφτασε στην Κέρκυρα γιατί πίστευε πως τα λείψανα θα ήταν ασφαλισμένα. Τα Επτάνησα εκείνη την εποχή βρίσκονταν κάτω από την εξουσία των Ενετών. Ο ιερέας Γρηγόριος Πολύευκτος βρήκε ένα συμπολίτη του πρόσφυγα τον ιερέα Γεώργιο Καλοχαιρέτη και του κληροδότησε το λείψανο του Αγίου.

Μετά τον θάνατο του ο Γεώργιος Καλοχαιρέτης άφησε κληρονομιά στους γιους του στο Λουκά και Φίλιππο το λείψανο του Αγίου Σπυρίδωνα. Οι δύο αδελφοί θέλησαν να μεταφέρουν το λείψανο στην Βενετία. Η υπόθεση μάλιστα εκδικάστηκε από την Ενετική Γερουσία. Το ανώτατο δικαστικό όργανο του κράτους αποφάσισε ότι το λείψανο αποτελεί ιδιοκτησία των αδελφών, άρα διατηρούν το αναφαίρετο δικαίωμα να το μεταφέρουν όπου εκείνοι επιθυμούν. Τελικά όμως η μεταφορά δεν πραγματοποιήθηκε διότι υπήρξαν έντονες αντιδράσεις από τον Κερκυραϊκό λαό και το ανώτατο δικαστικό όργανο δεν επέμεινε και επικράτησε η σκέψη ότι δεν έπρεπε να δημιουργούνται δυσαρέσκειες στους λαούς οι οποίοι βρίσκονται κάτω από τη Βενετική σημαία. Το 1512 μ.Χ. συντάχθηκε στην Άρτα δωρητήριο συμβόλαιο στο όνομα της Ασημίνας Καλοχαιρέτη, κόρη του Φιλίππου, η οποία παντρεύτηκε τον Σταμάτιο Βούλγαρη και η οποία με τη σειρά της άφησε διαθήκη που χρονολογείται από τις 25 Νοεμβρίου 1571 μ.Χ. και ορίζει πως το Ιερό Λείψανο του Αγίου παραμένει ως κληρονομιά στους γιους της και στους απογόνους τους.

Ο ναός ο οποίος στεγάζει σήμερα το σκήνωμα του σγίου, κτίστηκε στα 1589 μ.Χ. και ανήκει στο ρυθμό της μονόκλιτης βασιλικής. Το ψηλό και πυργωτό καμπαναριό, ως συμπλήρωμα του ναού, κτίστηκε το 1620 μ.Χ. Το σημερινό τέμπλο του ναού, κατασκευασμένο από μάρμαρο της Πάρου, κατασκευάστηκε το 1864 μ.Χ. και είναι έργο του αυστριακού αρχιτέκτονα Μάουερς. Η ουρανία είναι ζωγραφισμένη από τον Κερκυραίο ζωγράφο Νικόλαο Ασπιώτη το 1852 μ.Χ., ενώ οι εικόνες του τέμπλου είναι φτιαγμένες από τον επίσης Κερκυραίο ζωγράφο, Σπύρο Προσαλένδη. Η σημερινή λάρνακα φτιάχτηκε στη Βιέννη το 1867 μ.Χ. Είναι από

σκληρό, πολυτελές ξύλο με εξωτερική ασημένια επένδυση. Βρίσκεται τοποθετημένη μέσα στην κρύπτη, η οποία δημιουργήθηκε ειδικά για να δεχθεί το λείψανο του Αγίου Σπυρίδωνα, το οποίο επισκέπτονται χιλιάδες ξένοι και ντόπιοι επισκέπτες. Είναι ένα από τα τρία άφθορα λείψανα στο Ιόνιο, του Αγίου Σπυρίδωνα, του Αγίου Γεράσιμου και του Αγίου Διονυσίου.

Στην Κέρκυρα το σκήνωμα του Αγίου Σπυρίδωνος λιτανεύεται τέσσερις φορές το χρόνο. Την Κυριακή των Βαΐων για την απαλλαγή του νησιού από επιδημία πανώλης το 1629 μ.Χ. Το Μεγάλο Σάββατο γιατί το έτος 1533 μ.Χ. το νησί επλήγη από μεγάλη καταστροφή της σοδιάς των σιτηρών. Την 11η Αυγούστου για την διάσωση του νησιού από σφοδρή επιδρομή των Τούρκων το 1716 μ.Χ. και την πρώτη Κυριακή του μηνός Νοεμβρίου για δεύτερη επιδημία πανώλης το 1673 μ.Χ.

Θαύματα του Αγίου Σπυρίδωνα

Μια μέρα, ένας πτωχός με πολυμελή οικογένεια κτύπησε την πόρτα της επισκοπής του Αγίου Σπυρίδωνα. Πλησίασε τον άγιο και με δάκρυα του ζήτησε ένα δάνειο. Το ήθελε για να πληρώσει κάποιο χρέος του σ' ένα πλούσιο, που απειλούσε να του πωλήσει το σπίτι του. Που να βρει όμως ο άγιος ένα τόσο μεγάλο ποσό;

Στον πόνο που του δημιουργούσαν τα πικρά δάκρυα του πτωχού, που από τη θλίψη σπάραζε, ο στοργικός επίσκοπος καταστενοχωρημένος άρχισε να βηματίζει. Ξάφνου εκεί μπροστά του, πήρε το μάτι του ένα φίδι να σέρνεται μέσα στην πρασινάδα. Σαν αστραπή πέρασε από τον νου του το ραβδί του Ααρών, που στο παλάτι του Φαραώ τ' αφήκε να πέσει στη γη κι έγινε φίδι. «Ας ήταν, Κύριε, το φίδι αυτό να γινόταν χρυσάφι για τον πτωχό αυτόν οικογενειάρχη, είπε σιγανά. Ναι, Κύριε. Ας γινόταν χρυσάφι, για να βοηθηθεί το δυστυχισμένο αυτό πλάσμα σου», ξανάπε και σήκωσε το χέρι. Το φίδι σταμάτησε. Κι ο άγιος έσκυψε και το πήρε. Στο χέρι του το σιχαμερό ερπετό μεταμορφώθηκε κι άστραψε τώρα χρυσαφένιο. Ο πτωχός γεμάτος χαρά πήρε το χρυσάφι κι έτρεξε και το 'δωκε ενέχυρο στον πλούσιο δανειστή.

Όταν αργότερα με τη βοήθεια του Θεού πλήρωσε το χρέος του, ο δανειστής του επέστρεψε το χρυσαφένιο ενέχυρο. Κι ο πτωχός το πήρε και με δάκρυα ευγνωμοσύνης το γύρισε στον άγιο. Αυτός, αφού το έλαβε στα χέρια, έστρεψε τα μάτια στον ουρανό, δόξασε τον Θεό για την άπειρη φιλανθρωπία του κι ύστερα το έρριξε στη γη. Και ω του θαύματος! Το χρυσάφι έγινε και πάλι φίδι κι έφυγε από μπροστά τους.

Κάποια άλλη φορά ο Άγιος Σπυρίδωνας, ύστερα από μακρινή οδοιπορία για διδασχή του λαού του μπήκε κουρασμένος στο σπίτι ενός από τους πιστούς του, για να

ξεκουραστεί. Στο άκουσμα της είδησης κόσμος πολύς από τα γειτονικά σπίτια στην αρχή κι έπειτα από όλη την κοινότητα έτρεξαν να τον συναντήσουν και να πάρουν την ευλογία του. Ανάμεσα στα πλήθη ήταν και μια αμαρτωλή γυναίκα, που ήρθε κι αυτή να δει τον άγιο. Κάποια στιγμή μάλιστα έπεσε και κάτω, για να ασπασθεί τα πόδια του. Με τη χάρη του Παναγίου Πνεύματος ο άγιος, σαν την κοίταξε, γνώρισε αμέσως την αμαρτία της. Χωρίς να τον ακούσει κανένας, με τρόπο γλυκύ και ταπεινό, ψιθύρισε στη γυναίκα: «Κυρά μου, μη με εγγίσεις». Εκείνη όμως επέμενε. Και τότε ο άγιος με αυστηρότητα φανέρωσε μπροστά σε όλους την αμαρτία της. Η γυναίκα θαύμασε και με συντριβή καρδιάς έσκυψε κι άρχισε με δάκρυα να ζητά το έλεος του Θεού. Μπροστά στη μετάνοια της ο στοργικός πατέρας της είπε με συγκίνηση τα λόγια εκείνα, που κάποτε ο ίδιος ο Κύριος απηύθυνε σε μια τέτοια αμαρτωλή: «Θάρσει, θύγατερ. αφέωνται σοι αι αμαρτίαι». Πήγαινε στο καλό και πρόσεχε μελλοντικά. Με τον τρόπο του ο άγιος βοήθησε την αμαρτωλή εκείνη γυναίκα να μετανοήσει. Αλλά κι έδωσε ένα μάθημα σε όλους. Μόνο η μετάνοια η ειλικρινής ξεπλένει την ψυχή και αποκαθιστά τον άνθρωπο στη θέση την τιμητική, να είναι παιδί του Θεού.

Ο άγιος κατά τη Μεγάλη Σαρακοστή συνήθιζε να νηστεύει απόλυτα. Δεν έτρωγε τίποτα, ούτε αυτός ούτε κι η κόρη του. Κάποια βραδυά, σε περίοδο νηστείας, ένας άγνωστος οδοιπόρος κτύπησε την πόρτα της επισκοπής του. Ο άγιος έσπευσε με προθυμία να του ανοίξει και να τον υποδεχθεί. Του πρόσφερε νερό να ξεπλυθεί και πήγε να βρει κάτι, για να του δώσει να δειπνήσει. Κοίταξε παντού, μα τίποτα δεν βρήκε. Ούτε ψωμί δεν είχε. Στην αμμηχανία του ο άγιος θυμήθηκε πως σε κάποια γωνιά βρισκόταν κρεμάμενο ένα κομμάτι διατηρημένο χοιρινό κρέας από τις ημέρες της κρεοφαγίας. Χωρίς να χάσει καιρό, φώναξε την κόρη του να ψήσει λίγο για τον φιλοξενούμενο τους. Η κόρη ετοίμασε το τραπέζι. Έβαλε πάνω το ψητό κρέας και κάλεσαν τον ξένο να φάγει. Ο ξένος, σαν είδε το προσφερόμενο, αρνήθηκε να το δοκιμάσει λέγοντας: «Δέσποτα μου, συγχώρεσε με. Νηστεύω. Είμαι χριστιανός». «Ναι! παιδί μου», είπε ο άγιος, «κι εγώ νηστεύω. Είμαι κι εγώ χριστιανός. Μα μια και δεν έχουμε τίποτε άλλο στο σπίτι κι εσύ πρέπει να τονωθείς ύστερα από την τόση οδοιπορία, θα φας από αυτό που βρίσκεται. Να! εγώ καταλύω πρώτος τη νηστεία. Φάγε, παιδί μου, να τονωθείς». Κι ο άγιος, για να ενθαρρύνει τον ξένο, έφαγε κι έδωσε και σ' εκείνο λέγοντας του. «Πάντα καθαρά τοις καθαροίς, ο θεός απεφώνησε Λόγος». Την άλλη μέρα φυσικά συνέχισε και πάλι τη νηστεία του.

Το περιστατικό αυτό δείχνει την πλατιά αντίληψη του αγίου για τη νηστεία, που είναι κι η μόνη ορθή. «Το Σάββατον εγένετο δια τον άνθρωπον ουχ ο άνθρωπος δια το Σάββατον». (Μαρκ. β', 27).

Μια βραδυά, την ώρα που όλοι ησύχαζαν, μερικοί κλέφτες μπήκαν στη μάνδρα, που ήσαν τα πρόβατα που έτρεφε ο άγιος για τις ανάγκες των πτωχών του, για να κλέψουν μερικά. Ξεχώρισαν αυτά που ήθελαν και δοκίμασαν να φύγουν. Άδικα, όμως, προσπαθούν να κινηθούν προς την έξοδο. Τα πόδια και τα χέρια τους δέθηκαν αόρατα από Εκείνο, που όλα τα βλέπει και τα παρακολουθεί, Όλο το βράδυ άγρυπνοι αγωνίζονταν χωρίς να κατορθώσουν αυτό που ήθελαν. Όταν ξημέρωσε και πήγε ο άγιος στη μάνδρα και τους είδε σε κείνα τα χάλια, τους σπλαγχνίστηκε. Τους μίλησε με καλωσύνη και τους συνέστησε να μην επαναλάβουν αυτή την πράξη. Κι εκείνοι ντροπιασμένοι και καταστενοχωρημένοι του το υποσχέθηκαν. Τους έλυσε τα δεσμά, με τα οποία ήσαν δεμένοι, τους ευλόγησε και τους απέλυσε. Την ώρα, που έφευγαν, τους έδωσε κι ένα κριάρι για «τον κόπο της αγρυπνίας». Πόσο δίκαιο έχει ο λαός μας όταν λέγει: «Αγαπά ο Θεός τον κλέφτη· αγαπά όμως και τον νοικοκύρη». Ο Πανάγαθος «θέλει πάντας σωθήναι και εις επίγνωσιν αληθείας ελθείν» (Α' Τιμοθ. β' 4).

Στις αρχές του 17ου αιώνα μ.Χ. μια τρομερή ανομβρία κτύπησε τα νησιά του Ιόνιου Πελάγους. Ιδιαίτερα τη νήσο Κέρκυρα. Η δύναμη που κρατούσε κι εξουσίαζε τα νησιά με τους πολέμους που διεξήγαγε εδώ κι εκεί, δεν εύρισκε καιρό να σκεφθεί τους δουλοπάροικους της. Ο λαός πεινά. Υποφέρει. Πλησιάζει και το Πάσχα, η Λαμπρή. Πως θα περνούσε ο κόσμος τέτοιες μέρες χωρίς ψωμί; Στις δύσκολες αυτές ώρες όλοι θυμούνται τον Θεό. «Η παιδεία Κυρίου ανοίγει μου τα ώτα» (Ησαΐα, ν' 5) φωνάζει κι ο λόγος του Θεού. Στην εκκλησία που φυλάγεται το λείψανο του αγίου, ο λαός αγρυπνεί και παρακαλεί. Οι ιερείς ψέλνουν την παράκληση του αγίου. Κι η απάντηση έρχεται τάχιστα.

Το Μέγα Σάββατο τρία πλοία φορτωμένα με σιτάρι πλέουν προς την Ιταλία. Όταν περνούσαν την Κέρκυρα, οι ναύτες βλέπουν ξαφνικά και των τριών πλοίων την πλώρη να στρέφεται πλάγια και προς τον βοριά, όπου ήταν η νήσος. Ο αέρας αλλάζει κατεύθυνση και τα βοηθά. Ένας γέροντας ρασοφόρος προχωρεί μπροστά, λες και τους δείχνει τον δρόμο. Και μια φωνή δυνατή ακούεται και επαναλαμβάνεται πολλές φορές. «Προς την Κέρκυρα. Πεινούν εκεί οι άνθρωποι. Θα πληρωθείτε. Θα πληρωθείτε. Προς την Κέρκυρα». Σε λίγο, τα καράβια φτάνουν στο λιμάνι. Τα έφερε ο άγιος. Ρίχνουν τις άγκυρες και καλούν τον κόσμο να τρέξει να πάρει αυτά που ποθούσε κι είχε τόση ανάγκη. Να πάρει αυτό που στηρίζει την καρδιά του ανθρώπου. Να πάρουν το σιτάρι για να φτιάξουν το ψωμί. Δεν πέρασε πολλή ώρα και το λιμάνι γέμισε από κόσμο. Τα σακκιά με τον ξανθό θησαυρό σέρνονται στην ακρογιαλιά και διαμοιράζονται. Οι καρδιές πανηγυρίζουν. Τα δάκρυα του πόνου μεταβάλλονται με μιας σε δάκρυα χαράς. Δοξολογίας και χαράς, μα κι ευγνωμοσύνης στον Μεγάλο Πατέρα, τον Πανάγαθο Θεό και τον

προστάτη κι ακοίμητο φρουρό άγιο.

Η Ενετική Κυβέρνηση με θέσπισμά της ώρισε κάθε Μεγάλο Σάββατο να γίνεται λιτάνευση του ιερού Σκηνώματος του αγίου, για να θυμάται πάντα ο λαός το μεγάλο αυτό θαύμα της σωτηρίας του από την πείνα.

Γύρω στα 1629-30 μ.Χ. καινούργια δοκιμασία έπληξε το ευλογημένο νησί της Κέρκυρας. Αρρώστια μεταδοτική και θανατηφόρα, το κτύπησε αυτή τη φορά χωρίς διάκριση και έλεος. Ήταν πανώλης (πανούκλα). Άνδρες και γυναίκες, νέοι και γέροι, πλούσιοι και πτωχοί προσβάλλονται καθημερινά από την επάρατη νόσο και πεθαίνουν τόσο στην πόλη, όσο και στην ύπαιθρο, τα χωριά. Η διοίκηση του νησιού με τα πρώτα κρούσματα σπεύδει να ψηφίσει και να διαθέσει ένα τεράστιο ποσό, για να περιορίσει την εξάπλωση της αρρώστιας. Άδικα όμως αγωνίζεται. Σε λίγο καιρό η ωραία Κέρκυρα πάει να ερημώσει. Τα καταστήματα τόσο στην πόλη, όσο και στα μεγάλα κέντρα έχουν κλείσει. Η αγορά νεκρώθηκε. Οι δρόμοι έχουν αδειάσει. Μονάχα μερικά αλογοσυρόμενα κάρα κινούνται κάπου-κάπου φορτωμένα με πτώματα για να μεταφέρουν το μακάβριο φορτίο τους έξω από την πόλη για ταφή σε ομαδικούς τάφους. Εικόνα τραγική παρουσιάζει ολόκληρο το νησί.

Κάποια μέρα στη συμφορά αυτή την κοσμογονική ο πιστός και πονεμένος λαός παρά τις συστάσεις των ιατρών να αποφεύγει τον συνωστισμό, τολμά και σπεύδει να κατακλύσει τον ιερό ναό του αγίου και με συντριβή ψυχής και δάκρυα καυτά να εκζητήσει τη μεσιτεία του.

Κι η σωτηρία δεν αργεί. Προσφέρεται γρήγορα και πλούσια.

Ο ιστορικός της Κέρκυρας Ανδρέας Μάρμορας που ζούσε Τότε, μας λέγει, πως η τρομερή επιδημία, παρά την έλλειψη σχετικών φαρμάκων, σε λίγο περιορίστηκε στο ελάχιστο και μέχρι την Κυριακή των Βαΐων σταμάτησε τελείως. Όλες τις νύκτες κατά τις οποίες η πόλη δοκιμαζόταν από την αρρώστια, πάνω από το ναό του αγίου φαινόταν κάτι σαν φως μιας υπερκόσμιας κανδήλας. Ήταν το σημάδι πως ο άγιος αγρυπνούσε και φρουρούσε τον λαό του. Έτσι το εξήγησαν οι πιστοί. Το φως το έβλεπαν συνέχεια οι νυχτερινοί σκοποί των φρουρίων.

Η τρομερή αυτή επιδημία, η πανώλης, παρουσιάστηκε και δεύτερη φορά στην Κέρκυρα μετά από σαράντα περίπου χρόνια, το 1673 μ.Χ. Και τούτη τη φορά η αρρώστια ξαπλώθηκε γρήγορα σε πόλεις και χωριά. Τα κρούσματα υπήρξαν πάμπολλα. Το δρεπάνι του θανάτου θέριζε κι αυτή τη φορά καθημερινά ένα μεγάλο αριθμό από τους κατοίκους.

Στις παρακλήσεις του λαού του ο θαυματουργός άγιος έσπευσε να ανεβάσει και πάλι στον θρόνο της θείας Μεγαλωσύνης, τη συντριβή και τα δάκρυα του πιστού

λαού μαζί με τα δικά του και να εκζητήσει και να λάβει τάχιστα το ουράνιο έλεος και τη σωτηρία του. Τα λόγια του Πνεύματος του Θεού «επικάλεσαί με εν ημέρα θλίψεώς σου και εξελούμαί σε και δοξάσεις με» (ψαλμ. μθ', 15) βρήκαν και στην περίπτωση αυτή πλήρη την εφαρμογή τους. Στις ικεσίες του θείου ιεράρχη και του μετανοημένου λαού η απάντηση δεν άργησε να δοθεί. Τα κρούσματα μέρα με τη μέρα ελαττώθηκαν στο ελάχιστο και τις τελευταίες μέρες του Οκτώβρη σταμάτησαν απότομα. Κι αυτή τη φορά στην κορυφή του καμπαναριού για τρεις νύχτες έβλεπαν οι πιστοί ένα σταθερό φως, και μέσα σ' αυτό το υπερκόσμιο φως, τον θαυματουργό άγιο να αιωρείται και μ' ένα Σταυρό στο χέρι να καταδιώκει ένα κατάμαυρο φάντασμα, την αρρώστια, που προσπαθούσε να αποφύγει τον άγιο και να σωθεί.

Η ευγνωμοσύνη κι οι ευχαριστίες του πιστού λαού υπήρξαν και πάλι μεγάλες. Με θέσπισμα της Ενετικής διοικήσεως καθιερώθηκε από τότε κάθε πρώτη Κυριακή του Νοεμβρίου να γίνεται πανηγυρική και παλλαϊκή λιτάνευση του ιερού Σκηνώματος, για να θυμάται ο λαός κι ιδιαίτερα η νέα γενεά τον αληθινό και άγρυπνο προστάτη και Σωτήρα της.

Το 1715 μ.Χ. ο καπουδάν Χοντζά πασάς, αφού κατέκτησε την Πελοπόννησο κατά διαταγή του σουλτάνου προχωρεί για να καταλάβει και τα Επτάνησα. Και πρώτα – πρώτα βαδίζει προς την Κέρκυρα, που τόσο αυτή, όσο και τα άλλα νησιά βρισκόντουσαν κάτω από την Ενετική κυριαρχία.

Ένα πρωί της 24ης Ιουνίου 1716 μ.Χ. η τουρκική στρατιά με επίκεφαλής τον σκληρό στρατηγό της επέδραμε και πολιορκήσε την πόλη κι απ' την ξηρά κι από τη θάλασσα. Επί πενήντα μέρες το αίμα χυνόταν ποτάμι κι από τις δύο μεριές. Οι υπερασπιστές Έλληνες και Βενετσιάνοι αγωνιζόντουσαν απεγνωσμένα για να σώσουν την πόλη. Τα γυναικόπαιδα, μαζεμένα στον ιερό ναό του αγίου μαζί με τους γέρους κι όσους δεν μπορούσαν να πάρουν όπλα προσεύχονται στα γόνατα και με στεναγμούς λαλητούς εκζητούν του προστάτη αγίου τη μεσιτεία. Σαν πέρασαν οι πενήντα μέρες οι εχθροί αποφάσισαν να συγκεντρώσουν όλες τις δυνάμεις τους και να κτυπήσουν με πιο πολλή μανία την πόλη. Κερκόπορτα ζητούν κι εδώ οι εχθροί για να τελειώσουν μια ώρα γρηγορώτερα το έργο τους. Απ' την Κερκόπορτα δεν μπήκαν κι οι προγονοί τους και κατέκτησαν τη Βασιλεύουσα; Γι' αυτό και προβάλλουν δελεαστικές υποσχέσεις, για να πετύχουν κάποια προδοσία.

Το επόμενο πρωινό ένας Αγαρηνός με τηλεβόα κάνει προτάσεις στους μαχητές να παραδοθούν, αν θέλουν να σωθούν. Την ίδια ώρα όμως αραδιάζει κι ένα σωρό απειλές στην περίπτωση, που οι υπερασπιστές δεν θα δεχόντουσαν τη γενναϊόδωρη πρόταση του.

Περνούν οι ώρες. Η αγωνία κι ο φόβος συνέχει τις ψυχές. Οι Αγαρηνοί ετοιμάζονται για το τελειωτικό κτύπημα, όπως λένε. Μα κι οι υπερασπιστές εμψυχωμένοι από τις προσευχές τόσο των ίδιων, όσο και των ιδικών τους μένουν αλύγιστοι κι ακλόνητοι στις θέσεις τους. Η πρώτη επίθεση αποκρούεται με πολλά τα θύματα κι από τις δύο μεριές. Η πόλη της Κέρκυρας περνά τρομερά δύσκολες στιγμές. Η θλίψη, όμως, των στιγμών εκείνων «υπομονήν κατεργάζεται, η δε υπομονή δοκιμήν, η δε δοκιμή ελπίδα, η δε ελπίς ου καταισχύνει» (Ρωμ. ε', 3-5). Η ελπίδα στον Θεό ουδέποτε στ' αλήθεια ντροπιάζει η διαψεύδει αυτόν που την έχει. Κι ο λαός ελπίζει και προσεύχεται. Προσεύχεται και πιστεύει πως ο ακοίμητος φρουρός και προστάτης άγιος του, δεν θα τον εγκαταλείψει.

Στον ιερό ναό οι προσευχές του άμαχου πληθυσμού συνεχίζονται θερμές κι αδιάκοπες.

Ξημέρωσε η 10η Αυγούστου. Κάτι ασυνήθιστο για την εποχή παρατηρείται την ημέρα αυτή από το πρωί. Ο ουρανός είναι σκεπασμένος με μαύρα πυκνά σύννεφα. Από στιγμή σε στιγμή ετοιμάζεται να ξεσπάσει τρομερή καταιγίδα. Και να! Πολύ πριν από το μεσημέρι μια βροχή, καταρρακτώδης, βροχή κατακλυσμιαία αρχίζει να πέφτει στη γη. Μοναδική η περίπτωση. Νύχτωσε κι ακόμη έβρεχε. Σαν αποτέλεσμα της κακοκαιρίας αυτής καμιά επιθετική προσπάθεια δεν αναλήφθηκε εκείνη την ημέρα. Η νύχτα περνά ήσυχα. Περί τα ξημερώματα της 11ης Αυγούστου συνέβη κάτι το εκπληκτικό, το αναπάντεχο. Μια Ελληνική περίπολος που έκαμνε αναγνωριστικές επιχειρήσεις, για να εξακριβώσει από που οι εχθροί θα επιτίθεντο, βρήκε τα χαρακώματα των Τούρκων γεμάτα νερό από τη βροχή και πολλούς Τούρκους στρατιώτες πνιγμένους μέσα σ' αυτά. Νεκρική σιγή βασίλευε παντού. Στο μεταξύ ξημέρωσε για καλά. Οι χρυσές ακτίνες του ήλιου πέφτουν στη γη και χαιρετούν την άγρυπνη πόλη. Οι τηλεβόες σιγούν. Οι εχθροί δεν φαίνονται. Μήπως κοιμούνται; Τι να συμβαίνει άραγε;

Μα δεν το είπαμε; Η ελπίδα στον Θεό «ου καταισχύνει». Δεν ντροπιάζει ποτέ εκείνο που την έχει. Και να!

Όλη τη νύχτα ο θαυματουργός εκείνος υπερασπιστής της νήσου, ο άγιος

Σπυρίδωνας της Κύπρου με ουράνια στρατιά συνοδεία κτύπησε άγρια τους Αγαρηνούς, και τους διέλυσε και τους διεσκόρπισε. Αυτά ομολογούσαν οι ίδιοι οι Αγαρηνοί το πρωί που έφευγαν «χωρίς διώκον τος». Σωρεία τα πτώματα στην παραλία. Τα απομεινάρια της τούρκικης στρατιάς μαζεμένα στα λίγα πλοία που απέμειναν, φεύγουνε ντροπιασμένα για την Κωνσταντινούπολη. Αληθινά! «Τον ελπίζοντα επί Κύριον έλεος κυκλώσει». Και «αυτή εστίν η νίκη η νικήσασα τον κόσμον, η πίστις ημών». (Α' Ίωάν. ε', 4). Δηλαδή αυτή είναι η δύναμη που νίκησε τον κόσμο, η πίστη μας.

Η Κέρκυρα πανηγυρίζει. Ο πιστός λαός, μαζεμένος στην εκκλησία του αγίου, δοξολογεί τον Θεό και ψάλλει με δυνατή φωνή: «Δόξα τω σε δοξάσαντι Χριστώ... δόξα τω ενεργούντι δια σου... Ναι! δόξα στον Παντοδύναμο Χριστό, που σε δόξασε. Δόξα και σε σένα άγιε, που με τη χάρη Του ενεργείς τα τόσα θαύματα σου».

Η ανέλπιστη σωτηρία της νήσου από την εκστρατεία των Τούρκων ανάγκασε κι αυτή την αριστοκρατία των Ενετών, να αναγνωρίσει ως ελευθερωτή της Κέρκυρας τον άγιο Σπυρίδωνα. Και ως εκδήλωση ευγνωμοσύνης να προσφέρει στον ναό μια ασημένια πολύφωτη κανδήλα, και να ψηφίσει ώστε το λάδι που θα χρειαζόταν κάθε χρόνο για το άναμμα της κανδήλας αυτής, να προσφέρεται από το Δημόσιο. Με ψήφισμα της πάλι η Ενετική διοίκηση καθιέρωσε την 11 Αυγούστου, σαν ημέρα εορτής του αγίου και λιτανεύσεως του ιερού Σκηνώματός Του.

Ο αρχιναύαρχος του Ενετικού στόλου και διοικητής της νήσου Κερκύρας, Ανδρέας Πιζάνης, θέλοντας κατά ένα τρόπο πιο φανερό και πιο θεαματικό να εκδηλώσει την ευγνωμοσύνη του στον άγιο για τη σωτηρία, αποφάσισε να στήσει στον ναό ένα θυσιαστήριο ακόμη. Ένα θυσιαστήριο για να γίνεται επάνω σ' αυτό το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας κατά το Λατινικό δόγμα. Το θυσιαστήριο, αλτάριο κατά τους Λατίνους, θα κτιζόταν δίπλα στην Αγία Τράπεζα των Ορθοδόξων κι εκεί θα γινόταν από Λατίνο ιερέα η θεία Λειτουργία. Στη σκέψη του αυτή πολύ ενισχύθηκε ο Ενετός διοικητής και από ένα θεολόγο Λατίνο σύμβουλο του, κάποιο Φραγκίσκο Φραγγιπάνη. Ο τελευταίος θεώρησε την ευκαιρία μοναδική για να τοποθετήσει στο ναό του αγίου αλτάριο, δηλαδή αγία Τράπεζα φράγκικη και να τελείται μέσα στον ορθόδοξο ναό του αγίου η θεία Λειτουργία με άζυμα, κατά

το δικό τους το δόγμα. Μετά τη γνωμοδότηση, που πήρε από τον σύμβουλο του ο διοικητής Ανδρέας Πιζάνης, κάλεσε τους ιερείς του Ναού και τους ανακοίνωσε τον σκοπό του και ζήτησε κατά κάποιο τρόπο από αυτούς και τη συγκατάθεση τους. Εκείνοι, όπως ήτο φυσικό, αρνήθηκαν κι υπέδειξαν, πως αυτό θα ήταν μια καινοτομία ασύγγνωστη και επιζήμια και γι' αυτό δεν έπρεπε να γίνει. Στην άρνηση των ιερέων να συγκατατεθούν στην τοποθέτηση του αλταρίου, ο διοικητής τους απείλησε κι αποφάσισε να προχωρήσει στην εκτέλεση του σχεδίου του χωρίς την άδεια τους. Οι ιερείς στην επιμονή του κατέφυγαν με δάκρυα στον άγιο τους και ζήτησαν με θερμή προσευχή, τη βοήθεια και την προστασία του. Ο διοικητής με το δικαίωμα που του έδινε η εξουσία, προσπάθησε ανεμπόδιστα να προχωρήσει στην εκτέλεση της παράνομης επιθυμίας του. Αλλά και ο άγιος, για να προλάβει μια τέτοια απαράδεκτη πράξη, παρουσιάστηκε δύο κατά συνέχεια νύκτες στον ύπνο του με το ένδυμα ορθόδοξου μονάχου και του συνέστησε να παραιτηθεί από την απόφαση του, διαφορετικά θα το μετάνιωνε πολύ πικρά. Τρομαγμένος ο διοικητής κάλεσε τον σύμβουλο του και του φανέρωσε και τις δύο φορές την απειλή του αγίου. Ο θεολόγος σύμβουλος γέλασε και τις δύο φορές κι υπέδειξε πως δεν έπρεπε αυτός ένας μορφωμένος άρχοντας να βασισθεί στα όνειρα, που είναι έργο, όπως του είπε, του διαβόλου και που σκοπό έχουν να παρεμποδίσουν και να ματαιώσουν ένα καλό και θεάρεστο έργο.

Τα λόγια του συμβούλου διασκέδασαν τον φόβο του διοικητού, ο οποίος μάλιστα την επομένη ημέρα 11 Νοεμβρίου 1718 μ.Χ. ακολουθούμενος από τη συνοδεία του πρωί-πρωί ξεκίνησε για την εκκλησία του αγίου για να προσκυνήσει τάχατες το λείψανο και να ανάψει το καντήλι του. Ουσιαστικά όμως πήγε εκεί για να καταμετρήσει το μέρος που θα κτιζόταν το αλτάριο και να καθορίσει και τις διαστάσεις του, μήκος, πλάτος και ύψος.

Εκεί στον ναό για μια ακόμη φορά αγωνίστηκαν οι ιερείς με κάθε τρόπο, να τον αποτρέψουν από του να εκτελέσει το σχέδιο του. Άδικα, όμως. Ο άρχοντας, όχι μόνο δεν μεταπείσθηκε, αλλά και με σκληρό και βάνανσο τρόπο τους απείλησε πως, αν του ξαναμιλούσαν γι' αυτό το θέμα, θα τους έστελλε φυλακή στη Βενετία.

Έφυγε ο διοικητής με τη συνοδεία του, με την απόφαση την επομένη το πρωί, δηλαδή στις 12 του Νοέμβρη, οι άνθρωποι του να ερχόντουσαν να αρχίσουν το έργο. Οι ιερείς κι ένας αριθμός πιστών έμειναν εκεί, συνεχίζοντας με δάκρυα τις

παρακλήσεις τους μπροστά στην ανοικτή λάρνακα, που περιείχε το σεπτό λείψανο.

Πέρασε η μέρα. Νύχτωσε. Κοντά στα μεσάνυχτα, όπως μας διηγείται ο υπέροχος χρονικογράφος Αθανάσιος ο Πάριος, στο βιβλίο του «ΟΥΡΑΝΟΥ ΚΡΙΣΙΣ», βροντές και κεραυνοί συνταράζουν την πόλη. Ο σκοπός, που βρισκόταν στην είσοδο του φρουρίου κοντά στην πυριτιδαποθήκη βλέπει κάποιο μοναχό να προχωρεί μ' ένα δαυλό αναμμένο στο χέρι και να μπαίνει στο Φρούριο. Πρόφτασε και του φώναξε: «Ποιός είσαι; Πού πάς»; Μια φωνή του απήντησε. «Είμαι ο Σπυρίδων».

Την ίδια ώρα τρεις φλόγες βγήκαν από το καμπαναριό της εκκλησίας ενώ ένα χέρι άρπαξε τον σκοπό και τον πέταξε στην άλλη μεριά του κάστρου. Ο σκοπός έπεσε όρθιος χωρίς να πάθει τίποτα. Ταυτόχρονα μια δυνατή, εκκωφαντική έκρηξη ακούστηκε. Και το φρούριο τινάχτηκε στον αέρα με όλα τα γύρω σπίτια. Η καταστροφή υπήρξε τρομερή. Χίλια περίπου πρόσωπα σκοτώθηκαν. Ο διοικητής Ανδρέας Πιζάνης βρέθηκε νεκρός με τον τράχηλο ανάμεσα σε δύο δοκάρια. Και ο θεολόγος σύμβουλος του, νεκρός έξω από το τειχόκαστρο μέσα σε ένα χαντάκι, στο οποίο έτρεχαν τα ακάθαρτα νερά των αποχωρητηρίων της πόλεως. Το ασημένιο πολύφωτο κανδήλι, που έκανε δώρο ο άρχοντας στην εκκλησία του αγίου, κατέπεσε με αποτέλεσμα να καταστραφεί η βάση του. Το κανδήλι κρεμάστηκε πάλι στο ίδιο μέρος, όπου βρέθηκε πεσμένο. Έτσι με αλάλητη φωνή μαρτυρεί ως σήμερα τη συμφορά, που έγινε. Και στη Βενετία, εκεί μακριά στη Βενετία, την ίδια στιγμή έπεσε κεραυνός στο μέγαρο του Ανδρέα Πιζάνη, τρύπησε τον τοίχο κι έκαψε το πορτραίτο του άρχοντα. Την εικόνα του. Μόνο την εικόνα του.

Η τιμωρία παραδειγματική. Και το δίδαγμα από το περιστατικό μοναδικό. Η Ορθοδοξία δεν μπορεί να συγχέεται με τον παπισμό. Η Ορθοδοξία είναι φως, αλήθεια, ζωή. Ο παπισμός σκοτάδι, αίρεση, πλάνη.

Την άλλη μέρα, μετά από αυτά που συνέβησαν, ο Λατίνος επίσκοπος διέταξε να σηκώσουν τα υλικά, που μετέφεραν από μπροστά στην εκκλησία και να ματαιώσουν το έργο που σκέφθηκαν να εκτελέσουν. Την ίδια μέρα ο λαός της Κέρκυρας, μαζεμένος στον ιερό ναό του αγίου ψάλλει με αγαλλίαση και χαρά στον ακοίμητο προστάτη της νήσου:

«Ως των Ορθοδόξων υπέρμαχον, και των κακοδόξων αντίπαλον, Παμμακάριστε Σπυρίδων, ευφημούμεν οι πιστοί και υμνούμέν σε, και δυσωπούμέν σε, φυλάττειν τον λαόν και την πόλιν σου, πάσης κακοδοξίας και επιδρομής βαρβάρων απρόσβλητον».

Στον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940 μ.Χ., η Κέρκυρα δεχόταν επί ένα έτος τις καθημερινές αεροπορικές επιθέσεις των Ιταλών αεροπόρων, εν τούτοις οι ζημιές υπήρξαν ελάχιστες.

Κατά τις επιδρομές αυτές που δεν σταμάτησαν ούτε και τα Χριστούγεννα συνέβαινε κάτι το πολύ περίεργο. Αν και τα Ιταλικά αεροπλάνα πετούσαν συνήθως πολύ χαμηλά, μια και η Κέρκυρα δεν διέθετε αντιαεροπορική άμυνα, εν τούτοις οι βόμβες τους κατά κανόνα δεν έπεφταν μέσα στην πόλη, αλλά μακριά στη θάλασσα. Λες και κάποιο χέρι τις έσπρωχνε εκεί. Κι όταν κάποτε σ' ένα βομβαρδισμό μια βόμβα έπεσε στον γυναικωνίτη της εκκλησίας του αγίου, που ως σημειωθεί ήταν γεμάτη από γυναικόπαιδα, η βόμβα δεν εξερράγη. Ο πυροδοτικός της μηχανισμός δεν λειτούργησε. Ο άγιος δεν το επέτρεψε. Ποιος μπορεί σ' αυτή, μα και σ' άλλη παρόμοια περίπτωση να σιωπήσει και να μην αναφωνήσει: «Δοξασμένον το Πανάγιον Όνομα σου εις τους αιώνας, γλυκύτατε Ιησού».

Απολυτίκιον (Κατέβασμα)

Ήχος α΄. Του λίθου σφραγισθέντος.

Της Συνόδου της πρώτης ανεδείχθης υπέρμαχος, και θαυματουργός θεοφόρε, Σπυρίδων Πατήρ ημών· διο νεκρά συ εν τάφω προσφωνείς, και όφιν εις χρυσούν μετέβαλες· και εν τω μέλπειν τας αγίας σου ευχάς, Αγγέλους έσχες συλλειτουργούντάς σοι Ιερώτατε. Δόξα τω σε δοξάσαντι Χριστώ· δόξα τω σε

στεφανώσαντι· δόξα τω ενεργούντι δια σου, πάσιν ιάματα.

Κοντάκιον

Ἦχος β'. Τα άνω ζητών.

Τω πόθω Χριστού τρωθείς, Ιερώτατε, τον νουν περωθείς, τη αίγλη του Πνεύματος, πρακτική θεωρία, την πράξιν εύρες θεόπνευστε, θυσιαστήριον θείον γενόμενος, αιτούμενος πάσι θείαν έλλαμψιν.

Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Την Σοφίαν και Λογον.

Εκ ποιμνίων προβάτων την του Χριστού, Εκκλησίαν ποιμαίνειν προχειρισθείς, ποιμήν θεοπρόβλητος, συ Σπυρίδων ανέλαμψας, κακοδοξίας λύκους, ελάσας τοις λόγοις σου, εν ευσεβείας πόα, αυτήν εκτρεφόμενος· όθεν αναμέσον, θεοφόρων Πατέρων, την πίστιν ετράνωσας, τη σοφία του Πνεύματος, Ιεράρχα μακάριε· Πρέσβευε Χριστώ τω Θεώ, των πταισμάτων άφεσιν δωρήσασθαι, τοις εορτάζουσι πόθω, την αγίαν μνήμην σου.

Ο Οίκος

Τον εκ κοιλίας ηγιασμένον Ιεράρχην Κυρίου, ανευφημήσωμεν νυν Σπυρίδωνα, τον της χάριτος πλάκας δεξάμενον θείας δόξης, και εν θαύμασι περιβόητον πάσι, και ως θερμόν και αυτόπτην της θείας ελλάμψεως, ως των πενήτων προστάτην, και των αμαρτανόντων ψυχαγωγόν· ούτος γαρ θύων τω βήματι του Χριστού, Ιεράρχης πιστός αναδέδεικται, αιτούμενος πάσι θείαν έλλαμψιν.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις Τριμυθούντος η καλλονή, Χαίροις ασθενούντων, και πασχόντων ο ιατρός, Χαίροις των Πατέρων, ωράϊσμα και κλέος, Τρισόλβιε Σπυρίδων, σε μεγαλύνομεν.

Έτερον Μεγαλυνάριον

Χαίροις των θαυμάτων ο ποταμός· Χαίροις ασθενούντων, και πασχόντων ο ιατρός· Χαίροις των λογίων του Πνεύματος ο σπόρος, Σπυρίδων Τριμυθούντος, ποιμήν τρισόλβιε.

Παρακλητικός Κανόνας Αγίου Σπυρίδωνος

Μετά το ευλογητόν, το Κύριε εισάκουσον. Είτα το, θεός Κύριος, και το τροπάριον.

Ήχος δ΄. Ο Υψωθείς εν τω Σταυρώ.

Τον ιεράρχην του Χριστού τον πανένδοξον και τροπαιούχον ευσεβείας αήττητον, των ορθοδόξων καύχημα, Σπυρίδων σοφόν, πάντες ανυμνήσωμεν, προς αυτόν εκβοώντες, ρύσαι ικεσίαις σου, πειρασμών και κινδύνων, τους μετα πόθου, Πάνσεπτε, το σον, καταφιλούντας ιερόν εκτύπωμα.

Δόξα. Και νυν. Θεοτόκιον. Τη Θεοτόκω εκτενώς ...

Ο Ν΄ ψαλμός και ο Κανών

ΩΔΗ Α΄ Ήχος πλ. δ΄. Υγράν διοδεύσας.

Άγιε του Θεού..

Σπυρίδων Μακάριε των πιστών, αντιλήπτωρ μέγα ,την πρεσβεία σου συνεργόν, ημίν πάσι δίδου τοις εκ πόθου, ασπαζομένοις την θεια Εικόνα σου.

Άγιε του Θεού..

Πάσαι ευσεβούντων ω θαυμαστέ, Σπυρίδων αι τάξεις, ανυμνούσι σε αληθώς, Θεός γαρ ο πλάστης και δεσπότης, αξιοχρέως σε πάτερ εδόξασε.

Φωτί τω αυλω εν ουρανώ, Σπυρίδων Παμμάκαρ, συν αγγέλοις συ εντρυφών, ταις προς τον Δεσπότην ευπροσδέκτοις, ημάς λιταίς σου φωταγωγήσον.

Θεοτοκίον.

Συνέχομαι κινδύνους και πειρασμούς, και προς σε Παρθένε, καταφεύγων επιζητώ, την λύσιν αυτών και σωτήριαν, διο λιταίς σου τον δούλον σόν οίκτηρον.

ΩΔΗ Γ΄

Άγιε του Θεού..

Νεκράν συ εφώνησας, εκ του μνημείου Σπυρίδων Όσιε, ούτω καμέ, πταίσμασι θανόντα, σαις λιταίς εξανάστησον.

Άγιε του Θεού..

Κόρος ου προσγίνεται, τοις σε τιμώνσι Σπυρίδων Όσιε, Συ γαρ ημών, προστάτης και ρύστης, και τιμή και αντίληψης.

Άπασης με θλίψεως, και εκ κινδύνων, Σπυρίδων Όσιε, σαις προσευχαίς και παντοίων νόσων και κολάσεως λύτρωσε.

Θεοτοκίον.

Έχων την ελπίδα μου εν σοι Πανάσπιλε Δέσποινα όλην προς σε, ανατείλω χαίρων την ψυχήν και διάνοιαν.

ΩΔΗ Δ΄

Άγιε του Θεού..

Ωι πολύφωτε ήλιε των Πατέρων κλέος Σπυρίδων Όσιε , τους τιμώντας σε αξιώσον, φωταγωγηθήναι ταις πρεσβείαις σου.

Άγιε του Θεού..

Παρεστώς του Παντάνακτος, θρόνω αιωνίω τους ανυμνούντας σε, ω Σπυρίδων ελευθέρωσον, εκ παντός κινδύνου ικεσίαις σου.

Ως τον όφιν μετέβαλες, εις χρυσόν Σπυρίδων Παναγιώτατε, ούτω δέομαι μετάβαλε, από των κακών με εις μετάνοιαν.

Θεοτοκίον.

Ρύσαι Μήτερ τον δούλον σου, εκ των κατεχόντων δεινών με θλίψεων, επι σοι γαρ ανατίθημι πάσαν την ελπίδαν Αειπάρθενε.

ΩΔΗ Ε΄

Άγιε του Θεού..

Λύσον των παθών, την ομίχλη Αγιώτατε, τη φωταγωγία των σεπτών σου λιτών, και προς τρίβους, βίου με οδήγησον.

Άγιε του Θεού..

Νόσων ιατρός, και κινδύνων ρύστης ένθεος, συ ανεδείχθης Σπυρίδων Ιερέ. Διο ψυχήν μου, ταις λιταίς σου νυν θεράπευσον.

Ρυσαι με δεινών, ω Σπυρίδων ιερώτατε τον σοι ευλαβώς καταφεύγοντα και ταις λιταίς σου, πάσης θλίψεως απάλλαξον.

Θεοτοκίον.

Άχραντε ημίν, τοις οικέταις σου χορηγήσον, τοις κατεχομένοις υπο των θλίψεων την σωτηρίαν, μεσιτείαις σου προς Κύριον.

ΩΔΗ ΣΤ΄

Άγιε του Θεού..

Νεκρώσας, σου της σαρκός τας κινήσεις, εξανέστησας νεκρούς ω Σπυρίδων, ζωοποιώ και ενθέω σου λόγω. Όθεν καμού την ψυχήν Πάτερ Άγιε, ταις σαις λιταίς ως συμπαθής, νεκρωθείσαν τοις πάθεσι ζώωσον.

Άγιε του Θεού..

Συνέχει με των πταισμάτων θάλασσα, και χειμάζει τρικυμία κινδύνων, και προς βυθόν απωλείας καθέλκει, των ανιάτων παθών η αντίπνοια, Θεόν ο κυρήξας τον Χριστόν, ω Σπυρίδων των κλύδωνα κόπασον.

Προστάτα των θλιβωμένων Σπυρίδων, μολυνθείσαν ηδοναίς την ψυχήν, μου δια λουτρού κατανύξεως Θειας, καθαρτικών τε δακρύων απόλουσον. Και ρύσαι με της φοβεράς ,σαις λιταίς και ασβέστου κολάσεως.

Θεοτοκίον.

Φυγάδευσον εκ της αθλίας σαρκός μου, την ανίατον ασθένειαν Κόρη και των δεινών αλγηδόνων με ρύσαι και θεραπείαν τελείαν μοι δώρησαι και σώσον με τον επι σοι, πεποιθότα ταις θείαις πρεσβείαις σου.

Διάσωσον.

Εκ θλίψεων και εκ παντοίων κινδύνων λύτρωσαι Ιεράρχα τους την θείαν Μνήμην σου θερμώς εορτάζοντας ως ρύστης των θλιβωμένων Σπυρίδων.

Και Θεοτοκίον. Άχραντε...

Ο Ιερεύς μνημονεύει. Είτα το κοντάκιον Ήχος δ΄

Τοις λόγοις εκόσμησας ,την εκκλησίαν Χριστού, τοις έργοις ετίμησας το κατ΄ εικόνα Θεού, Σπυρίδων Μακάριε. Έλαμψας εν τω κόσμω, τη εν τη σωφροσύνη, χάριτας ιαμάτων απαστράπτων τοις πάσι. Διο και νυν γεραίρομεν πίστει την

Μνήμην σου.

Και ευθύς το Προκείμενον. Ἦχος δ΄

Το στόμα μου λαλήσει σοφίαν και η μελέτη της καρδίας μου σύνεσιν.

Στίχος. Ακούσατε ταύτα πάντα τα ἔθνη, Ενωτίσασθε πάντες οι κατοικούντες την Οικουμένην.

Ευαγγέλιον.

Εκ του κατά Ιωάννην (ι' 9-16)

Εἶπεν ο Κύριος. Εγώ εἰμι ἡ θύρα, δι' ἐμοῦ εἰάν τις εἰσέλθῃ, σωθήσεται, και εἰσελεύσεται, και ἐξελεύσεται, και νομήν ευρήσει. Ο κλέπτης ουκ ἔρχεται εἰμή ἵνα κλέψῃ, και θύσῃ, και ἀπολέσῃ· ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζωὴν ἔχωσι και περισσὸν ἔχωσιν. Εγὼ εἰμι ὁ Ποιμὴν ὁ καλός· ὁ Ποιμὴν ὁ καλός τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθῃσιν υπέρ των προβάτων. Ο μισθωτός δε και ουκ ὦν ποιμὴν ου ουκ εἰσὶ τα πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, και ἀφήσῃ τα πρόβατα, και φεύγει· και ὁ λύκος ἀρπάζει αὐτά, και σκορπίζει τα πρόβατα. Ο δε μισθωτός φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστί, και ου μέλει αὐτῷ περί των προβάτων. Εγὼ εἰμὶ ὁ Ποιμὴν ὁ καλός, και γινώσκω τα ἐμέ, και γινώσκομαι υπό των ἐμῶν. Καθὼς γινώσκει με ὁ Πατήρ καγὼ γινώσκω τὸν Πατέρα, και τὴν ψυχὴν μου τίθῃμι, υπέρ των προβάτων. Και ἀλλὰ πρόβατα ἔχω, ἀ ουκ ἐστὶν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κακεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν, και τῆς φωνῆς μου, ἀκούσουσι, και γενήσεται μία ποίμνη, εἰς ποιμὴν.

Δόξα.

Ταῖς του ἱεράρχου, πρεσβείαις ἐλεήμον, ἐξάλειψον τα πλήθη, των ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Και νυν.

Ταῖς τῆς Θεοτόκου, πρεσβείαις ἐλεήμον, ἐξάλειψον τα πλήθη, των ἐμῶν ἐγκλημάτων.

Στίχ. Ελεήμων, ἐλέησόν με ὁ Θεός κατά τὸ μέγα ἔλεος σου και κατά τὸ πλήθος των οἰκτιρμῶν σου, ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου.

Προσόμοιον. Ἦχος πλ. β'. Ὅλην ἀποθέμενοι.

Πλούτον ἀναφαίρετον ἔχει σε Κέρκυρα νήσος, ταύτην ἀξιάγαστε φαεινοῖς αὐγάζοντα ταῖς λαμπρότησιν. ἡ και νυν δώρησαι τὴν εἰρήνην Πάτερ, και τροπαίων αὐτὴν ἐμπλησον, ἐχθρῶν τὴν ἐπαρσὴν και παρεμβολὰς κάμψας βέλεσι, Σπυρίδων

Θεοδόξαστε και της συμπαθούς μεταδόσεως. πλήσον τας καρδίας, ημών των ανυμνούντων σε πιστώς εν παρρησία δεόμενος υπέρ των ψυχών ημών.

Το «Σώσον ο Θεός τον λαόν σου» κ.τ.λ..

Ωδή ζ'. Οι εκ της Ιουδαίας.

Άγιε του Θεού..

Σώσον τους σε ανευφημούντας ,Οσιώτατε Σπυρίδων Ιεράρχα, και τω θείω φωτί καταύγασον σους δούλους, και ταις λιταίς εξάρπασον, της σατάν μηχανουργίας.

Άγιε του Θεού..

Ρύσαι Σπυρίδων Ιεράρχα, σαις πρεσβείαις, δαιμόνων επηρείας, λογισμών πονηρών σους δούλους και κινδύνων, όπως αι σωζόμενοι, καταχρέως σε υμνώμεν.

Πάυσον, Σπυρίδων σαις πρεσβείαις, της ψυχής μου την άρρητον οδύνην, και δεινών συμφορών σον δούλον και κινδύνων, και των παθών απάλλαξον, ως πατήρ των θλιβομένων.

Θεοτοκίον.

Έμμονον έχων την κακίαν, και δουλούμενος απόποις συνηθείαις, ευσπλαχνία τη ση προστρέχω ανακράζων διάσωσον με, Πάναγνε, Μητρικαίς σου ικεσίαις.

ΩΔΗ Η'

Άγιε του Θεού..

Ασθενειών τε, χαλεπών και κινδύνων, Ιατρόν σε γινώσκω ω Σπυρίδων. Ρύσαι σουν ψυχήν μου, λιταίς σου αθυμίας.

Άγιε του Θεού..

Των κατεχόντων, ανιαρών τους σους δούλους ελευθέρωσον Σπυρίδων Ιεράρχα, θείαις σου πρεσβείαις, αυτοίς διδούς την λύσιν.

Μη διαλείπης, τον Ιησούν ικετεύων, ως προστάτης Πιστών ω Σπυρίδων, διαφυλαχθήναι ημάς εκ πάσης βλάβης.

Θεοτοκίον.

Ίλαθι Κόρη, τω οικτροτάτω σου δούλω, και εκ νόσων ανιάτων με ρύσαι. Ινα σε δοξάζω εις πάντας τους αιώνας.

ΩΔΗ Θ΄

Ἄγιε του Θεοῦ..

Τους πόθω τη ση σκέπη, Ἄγιε Σπυρίδων καταφυγόντας κινδύνων διάσωσον, και εκ παθών και των νόσων, λιταίς σου λύτρωσαι.

Ἄγιε του Θεοῦ..

Φρουρών μη διαλίπης, Ὅσιε Σπυρίδων, τους σε τιμώντας πιστῶς και δοξάζοντας, και σαις πρεσβείαις κινδύνων, αυτούς λυτρούμενος.

Λυτρούμενος ως ὠφθης, πρότερον Σπυρίδων, τους εν Κερκύρα πιστῶς σοι προστρέξαντας. Οὕτω και νυν πάσης, ρύσαι με περιστάσεως.

Θεοτοκίον.

Μαρία σωτηρίας, λιμένα σε ειδότες, τη Παναχράντω σου σκέπη προστρέχομεν, και εκ των νόσων, ρυσθήναι σε ικετεύομεν.

Το Ἄξιον εστί και τα παρόντα Μεγαλυνάρια.

Χαίροις Τριμυθούντος η καλλονή, χαίροις ασθενούντων και πασχόντων ο ιατρός, χαίροις των Πατέρων, ωράισμα και κλέος, τρισόλβιε Σπυρίδων, σε μεγαλύνομεν.

Πρέσβευε Σπυρίδων Θαυματουργέ, υπέρ Ορθοδόξων, και εμού του αμαρτωλού, ὅπως των πταισμάτων την λύτρωσιν, λαβόντες παρά Θεοῦ σε πάντες πόθω γεραίρωμεν.

Δέησιν προσάγαγε τω Θεῷ, Σπυρίδων Παμμάκαρ, υπέρ δούλων των σων Σοφέ, των τυραννουμένων, υπό παντοίων νόσων, θλίψεων και κινδύνου, και τούτους λύτρωσαι.

Σπυρίδων τα ὅμματα της εμῆς, ψυχῆς τυφλωθέντα, αμαρτήμασι χαλεποίς, φώτισον λιταίς σου, φωτί θεογνωσίας, και ρύσαι με των Ἄδου, πικρῶν κολάσεων.

Πάσαι των αγγέλων...

Τρισάγιον. Και το τροπάριον.

Απολυτίκιον Ἦχος α΄, του λίθου σφραγισθέντος

«Της Συνόδου της πρώτης ανεδείχθης υπέρμαχος,
και θαυματουργός θεοφόρε, Σπυρίδων Πατήρ ημών,
διο νεκρά συ εν τάφω προσφωνείς,
και όφιν εις χρυσούν μετέβαλες,
και εν τω μέλπειν τας αγίας σου ευχάς,
Αγγέλους έσχες συλλειτουργούντάς σοι Ιερώτατε,
Δόξα τω σε δοξάσαντι,
δόξα τω σε στεφανώσαντι,
δόξα τω ενεργούντι δια σου πάσιν ιάματα».

Είτα Εκτενής και Απόλυσις, μεθ' ην το εξής.

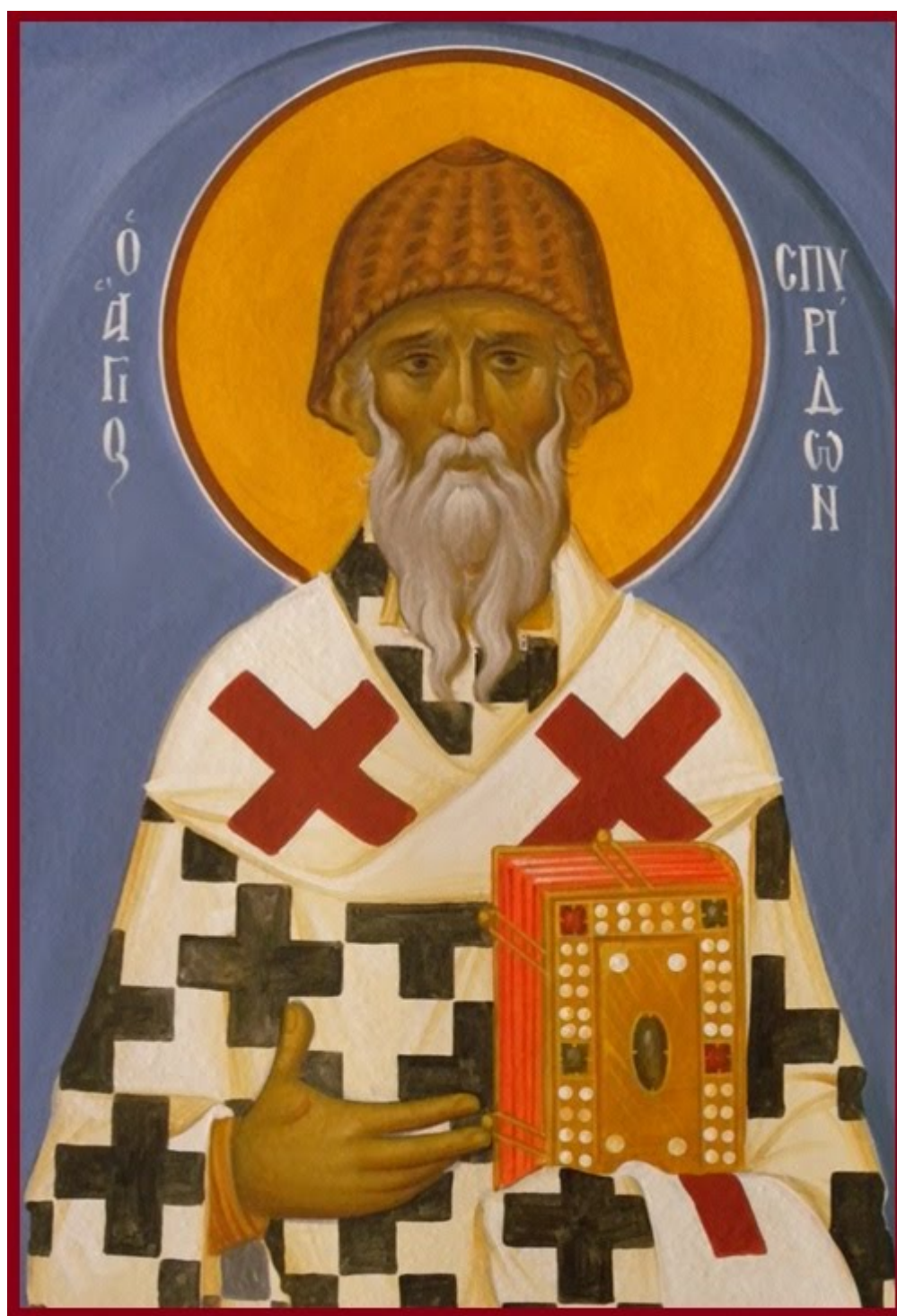
Ήχος β'. Ότε εκ του ξύλου.

Σκεύος απετέλεσας σαυτόν, Πνεύματος Αγίου τρισμάκαρ, καθαράς σου την ψυχήν,
χρίσμα θείον έλαβες, Αρχιερέύς γεγονώς, και προστάτης θερμότατος, λαού
Ορθοδόξου, του εγκαυχωμένου σου. τη παναγία Σωρώ, όθεν ω Σπυρίδων θεόφρον,
εύχου τω Θεώ υπέρ πάντων, ημών των τιμώντων και ευφημούντων σε.

Δι ευχών...

Πηγή: [Ιερά Μητρόπολη Κέρκυρας, Παξών και Διαποντίων νήσων](#)

Οπτικοακουστικό Υλικό

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου - Julia Hayes©
(www.ikonographics.net)

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου - Γεωργία
Δαμικούκα© (<http://www.tempera.gr>)

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος
Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου - Τέλη 15ου αι. μ.Χ.
Καρουσάδες, ναός Αγίας Αικατερίνης. Νότιος τοίχος.

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος
Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου - Λυδία Γουριώτη©
(<http://lydiagouriotti-iconography.blogspot.com>)

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος
Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός,
επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου - Μιχαήλ Χατζημιχαήλ©

Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός, επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου

*Άγιος Σπυρίδων ο Θαυματουργός,
επίσκοπος Τριμυθούντος Κύπρου*

Πηγή:saint.gr